

Kaupungin omavelkaisen takauksen myöntäminen Ylöjärven Vesi Oy:lle

Kaupunginhallitus 30.01.2023 § 55
448/02.02.00/2022

Valmistelija

talousjohtaja Juha Liinavuori

Ylöjärven Vesi Oy on anonut kaupungilta takausta kilpailutettavalle 1,0 miljoonan euron lainalle. Lainatarve liittyy yhtiön investointisuunnitelman toteuttamiseen.

Yhtiön on tarkoitus nostaa laina keväällä 2023. Takaus olisi voimassa koko laina-ajan 10 vuotta ja takaus pienenesi lainan pääoman suhteessa.

Takauksen antamisen edellytykset kunnissa

Kunnalla on mahdollisuus antaa takaus kilpailutilanteessa markkinoilla olevan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta, mikäli yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Lisäksi kunnalla on mahdollisuus antaa takaus ns. puhtaasti ei -taloudelliseen toimintaan tai taloudelliseen toimintaan, joka ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla.

Lakisääteinen tai luonnollinen monopolitoiminta ei tapahdu kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kunnalla on myös mahdollisuus antaa takaus, joka liittyy kunnan liikuntalain, kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain, museolain, teatteri- ja orkesterilain tai nuorisolain mukaisten tehtävien edistämiseen.

Tuolloin on olennaista, että toiminnassa on aidosti kysymys sellaisten tehtävien edistämisestä, jotka erityyssääntelyssä asetettu kunnan vastuulle.

Lisäksi kunnalla on mahdollisuus antaa takaus, jos se liittyy yhteisölle annettuun palveluvelvoitteeseen. Kuntalain 131 §:ssä säädetään tarkemmin palveluvelvoitteen antamisesta.

Ylöjärven vesi Oy kuuluu Ylöjärven kaupunkikonserniin, joten kaupungilla on mahdollisuus antaa sille takaus.

Taloudellisten riskien hallinta ja vastavakuutus

Kaikissa tilanteissa, riippumatta takauksen saajayhteisön omistussuhteista ja siitä toimiiko saaja kilpailutilanteessa markkinoilla vai ei, kunnan tulee ottaa huomioon, ettei kunnan myöntämä takaus saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä.

Kunta ei saa myöntää takausta, jos takaukseen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vastavakuuksien ei tarvitse kattaa koko takaukseen liittyvää riskiä vaan riittää, että ne kattavat kunnan riskien näkökulmasta riittävän osan. Edellä mainitut periaatteet vastaavat hyvin pitkälti vakiintuneessa oikeuskäytännössä jo aikaisemmin vahvistettuja periaatteita.

Myönnettävä takaus on kohtuullinen suhteessa kaupungin toiminnan volyyymiin, joten sen ei katsota muodostavan merkittävää taloudellista riskiä. Ylöjärven kaupungin edut turvataan Ylöjärven Vesi Oy:ltä vaadittavilta vastavakuuksilla.

Valtiontukisääntely

Kaikissa tilanteissa kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtiontukisäännökset. Erityisen tärkeää on huomata, että valtiontukisäännökset on otettava huomioon myös niissä tilanteissa, missä takaus annetaan kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan kuntakonserniin kuuluvan yhteisön tai kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa olevan yhteisön velasta tai sitoumuksesta, jottei kilpailuolosuhteita vääristetä.

Komission antaman tiedonannon mukaan seuraavien edellytysten täyttäminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus (kunnan takaus) ole valtiontukea:

1. lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa
2. takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti (kiinteä enimmäismäärä ja rajattu voimassaoloaika)
3. takaus ei kata missään vaiheessa enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä
4. takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta

EU-tiedonannossa on myös todettu, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita sitä, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Kuntien on riittävän oikeusvarmuuden saavuttamiseksi perustelua pyrkiä lähtökohtaisesti noudattamaan tiedonannossa määritellyjä vaatimuksia. Mikäli kunta poikkeaa tiedonannossa määritellyistä vaatimuksista, niin kunnalla on näyttötaakka siitä, että takaukseen ei sisälly kiellettyä valtiontukea.

Ylöjärven Vesi Oy ei ole taloudellisissa vaikeuksissa, takauksella on kiinteä enimmäismäärä sekä rajattu voimassaoloaika.

Kunnalla on lakisääteinen velvollisuus huolehtia vesihuoltopalveluiden saatavuudesta alueellaan. Verkostoihin sitoutuneen suuren pääoman vuoksi vesihuoltolaitoksilla on alueellaan luonnollinen monopoli. Näin ollen kaupungin täysimääräinen lainatakaus on mahdollinen ilman että sillä olisi kilpailua vääristäviä vaikutuksia.

Markkinaperusteisen hinnan edellytys katetaan yhtiöltä perittävällä takausprovisiolla.

Oheismateriaali	- Ylöjärven Vesi Oy:n takausanomus
Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se päättää, että 1. Ylöjärven Vesi Oy:lle myönnetään omavelkainen täysimääräinen lainatakaus selosteosassa mainitulle 10-vuotiselle 1 000 000 euron lainalle,

2. takauksesta peritään vuosittain 0,3 % suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12 ja

3. kaupunki edellyttää, että Ylöjärven Vesi Oy luovuttaa kaupungille takauksen vastavakuudeksi takauspääomaa vastaavan yrityskiinnityksen yhtiön omaisuuteen.

Päätös

Hyväksyttiin.